

Sygn. akt III AUa 277/22

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 29 grudnia 2022 r.

Sąd Apelacyjny w Szczecinie III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie następującym:

Przewodniczący:	Sędzia Beata Górską
-----------------	---------------------

po rozpoznaniu w dniu 29 grudnia 2022 r. w Szczecinie na posiedzeniu niejawnym

sprawy Z. D.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w K.

o wypłatę świadczenia

na skutek apelacji ubezpieczonego od wyroku Sądu Okręgowego w Koszalinie

z dnia 24 marca 2022 r., sygn. akt IV U 144/21

- 1. oddala apelację,**
- 2. zasądza od Z. D. na rzecz Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w K. kwotę 240 (dwieście czterdzieści) złotych tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu apelacyjnym.**

	Beata Górską	
--	--------------	--

Sygn. akt III AUa 277/22

UZASADNIENIE

Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w K. decyzją z dnia 13 stycznia 2021 r. przyznał ubezpieczonemu Z. D. prawo do emerytury z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, poczynając od dnia 1 grudnia 2020 r., tj. od miesiąca, w którym zgłoszono wniosek. Ustalił wysokość świadczenia na kwotę 912,78 zł. Wypłata emerytury podlegała zawieszeniu, ponieważ wnioskodawca pobiera jednocześnie emeryturę z Wojskowego Biura Emerytalnego. Zakład stwierdził, że osoby, które pobierają emeryturę z (...), zgodnie z ustawą z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, mają prawo do pobierania jednego świadczenia-wyższego lub wybranego.

Od powyższej decyzji odwołanie wniósł Z. D.. Zarzucił jej naruszenie:

- art. 95 ust. 2 ustawy z dnia 17.12.1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych w zw. z art. 15a ustawy o emeryturach wojskowych w sytuacji, gdy przepis art. 95 ust. 2 ustawy, stanowi, że zasada wypłaty jednego świadczenia, nie obowiązuje w przypadku ubezpieczonego;
- naruszenie konstytucyjnej zasady równości określonej w art. 32 Konstytucji RP poprzez taką interpretację przepisu art. 95 ust. 2 ustawy w związku z art. 15 a ustawy o emeryturach wojskowych, która pozwala wypłacać dwa świadczenia jedynie niektórym osobom w ramach jednej grupy emerytalnej, w niniejszym przypadku jedynie niektórym emerytom wojskowym.

W oparciu o powyższy zarzut domagał się:

- zmiany zaskarżonej decyzji poprzez podjęcie wypłaty zawieszanej emerytury z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych;
- stwierdzenia, że organ rentowy ponosi odpowiedzialność za nieustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji;
- zasądzenia od ZUS zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

W uzasadnieniu swojego stanowiska przytoczył argumentację zaprezentowaną w uzasadnieniu wyroku Sądu Najwyższego z dnia 24.01.2019 r. sygn. akt I UK 426/17. Stwierdził, że po zakończeniu zawodowej służby wojskowej przeszedł na emeryturę wojskową, obliczoną z uwzględnieniem maksymalnej podstawy wymiaru emerytury wojskowej, wynoszącej 75%. Następnie podjął i kontynuował zatrudnienie na podstawie umowy o pracę. W związku z tym, że procentowy wymiar emerytury wojskowej został ustalony na poziomie maksymalnym, okresy cywilne pracy nie mogą być zaliczone do wymiaru emerytury wojskowej. Tym samym ubezpieczony powinien być uprawniony do wypłaty obu emerytur - tj. wojskowej i emerytury z FUS.

Organ rentowy w odpowiedzi na odwołanie wniósł o jego oddalenie oraz o zasądzenie od ubezpieczonego zwrotu kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych prawem. Stwierdził, że prawo do otrzymywania jednego świadczenia wynika wprost z przepisów art. 95 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. Na poparcie swojego stanowiska przedstawił argumentację wyrażoną w uzasadnieniu wyroku Sądu Najwyższego z dnia 04.12.2013 r. sygn. akt II UK 223/13 i z dnia 08.05.2012 r. sygn. akt II UK 237/11, czy też w wyroku Sądu Apelacyjnego w Szczecinie z dnia 21.03.2019 r. sygn. akt III AUa 909/16.

Wyrokiem z dnia 24 marca 2022 r. (sygn. akt IV U 144/21) Sąd Okręgowy w Koszalinie IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych, oddalił odwołanie ubezpieczonego (pkt 1), nie obciążając jednak ubezpieczonego kosztami zastępstwa procesowego na rzecz organu rentowego (pkt 2).

Powyższe orzeczenie Sąd Okręgowy oparł o następujące ustalenia faktyczne i rozważania prawne:

Ubezpieczony Z. D. urodził się (...) Ma obecnie 67 lat.

Od 22.08.1973 r. do 25.09.1974 r. był zatrudniony na podstawie umowy o pracę w (...) Zakładach (...) w B..

Decyzją z dnia 20.05.2002 r. przyznano mu prawo do emerytury wojskowej. Procentowy wymiar świadczenia przy zachowaniu zasady nieprzekraczania 75% podstawy wymiaru wyniósł 75%. Na powyższy wymiar świadczenia składało się:

- 75,53% z tytułu 28 lat wysługi emerytalnej tj.:
 - a) 15 lat służby wojskowej, ogółem 40% podstawy wymiaru;

b) 12 lat 7 miesięcy i 6 dni służby wojskowej liczonej ponad 15 lat, obliczone po 2,60% podstawy wymiaru, tj. 32,72%; czyli procentowy wymiar z tytułu służby wojskowej wyniósł wyłącznie 72,72%

- okresy składkowe poprzedzające służbę wojskową w wymiarze 1 rok 1 miesiąca i 3 dni, obliczone po 2,60% podstawy wymiaru, co razem dało 2,81% podstawy wymiaru.

Łącznie procentowy wymiar świadczenia emerytalnego z uwzględnieniem okresu służby wojskowej oraz okresu składkowego poprzedzającego służbę wyniósł 75,53%.

Wysokość emerytury wojskowej stanowiła wówczas kwotę 2.213,46 zł brutto miesięcznie. Doliczenie cywilnego okresu zatrudnienia do wysługi lat nastąpiło na wniosek Z. D..

Z kolei decyzją z dnia 17.11.2003 r. do wysługi emerytalnej Z. D. został doliczony skrócony okres wypowiedzenia od 01.05.2002 r. do 30.11.2002 r. na podstawie decyzji nr (...) Ministra Obrony Narodowej z dnia 15.02.2002 r. w wymiarze 7 miesięcy (2,6%: 12 x 7 miesięcy=1,52%), który nie miał wpływu na wysokość świadczenia emerytalnego. Procentowy wymiar emerytury wyniósł 77,05% (75,75% +1,52%) przy zachowaniu zasady nieprzekraczania 75% podstawy jej wymiaru.

Z. D. w dniu (...) złożył wniosek o przyznanie prawa do emerytury powszechnej z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. Miał wówczas ukończony wymagany wiek emerytalny w wymiarze 65 lat.

ZUS decyzją z dnia 13.01.2021 r. przyznał ubezpieczonemu Z. D. prawo do emerytury z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, poczynając od dnia 1 grudnia 2020 r., tj. od miesiąca, w którym zgłoszono wniosek. Ustalił wysokość świadczenia na kwotę 912,78 zł. Wypłata emerytury podlegała zawieszeniu, ponieważ wnioskodawca pobiera jednocześnie emeryturę z Wojskowego Biura Emerytalnego.

Po ustaleniu powyższego stanu faktycznego oraz na podstawie przepisów prawa niżej powołanych Sąd Okręgowy uznał, że odwołanie nie mogło zostać uwzględnione.

Sąd Okręgowy podkreślił, że okoliczności faktyczne wynikały ze zgromadzonych dokumentów i nie były kwestionowane. Kluczowym zaś w niniejszej sprawie było ustalenie, czy odwołującemu przysługuje prawo do jednoczesnej wypłaty świadczenia z systemu zaopatrzenia emerytalnego żołnierzy zawodowych i z systemu powszechnego zaopatrzenia emerytalnego w Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

Zatem istota sporu sprowadzała się do właściwej interpretacji treści art. 95 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (powoływana dalej jako: ustawa emerytalna), dotyczącej zbiegu świadczeń. W tym wypadku obejmował on zbieg emerytury wojskowej i powszechnej. Sąd pierwszej instancji zaznaczył, że problem ten był już przedmiotem analizy w orzeczeniach będącego sądem odwoławczym wobec orzeczeń tut. Sądu - Sądu Apelacyjnego w Szczecinie. W tym kontekście Sąd Okręgowy zwrócił też uwagę, że wyrok Sądu Najwyższego z dnia 24 stycznia 2019 r. (sygn. akt I UK 426/17), do którego odwoływał się ubezpieczony celem uzasadnienia swojego stanowiska, miał charakter ewidentnie jednostkowy. Stanowisko wyrażone w cytowanym wyroku Sądu Najwyższego nie było bowiem popierane przez Sąd Apelacyjny w Szczecinie, który konsekwentnie stał na stanowisku, że możliwa jest wypłata tylko jednego ze świadczeń emerytalnych – wypłacanego z ZUS albo z systemu mundurowego.

Istotę wyводу Sądu meriti stanowiła konstatacja, że na kanwie powstałych w związku z tym wątpliwości, w innym Sądzie sformułowano pytanie prawne, które ostatecznie rozstrzygnął Sąd Najwyższy w uchwale 7 sędziów z dnia 15 grudnia 2021 roku sygn. akt III UZP 7/21, przesądzając, że ubezpieczonemu, który pozostawał w zawodowej służbie wojskowej przed dniem 2 stycznia 1999 roku i pobiera emeryturę wojskową wynoszącą 75% podstawy jej wymiaru obliczoną bez uwzględnienia okresów składkowych i nieskładkowych, z tytułu których jest uprawniony również do emerytury z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, wypłaca się jedno z tych świadczeń - wyższe lub wybrane przez niego. Sąd Okręgowy zwrócił przy tym uwagę, że zarówno z sentencji, jak i z uzasadnienia cytowanej uchwały wynika, że Sąd

Najwyższy zdecydowanie odstąpił od wykładni przyjętej w powołanym przez odwołującego wyroku z dnia 24 stycznia 2019 roku. Zdaniem Sądu Okręgowego, uchwała Sądu Najwyższego ma zastosowanie w sprawie ubezpieczonego Z. D., ponieważ pozostawał on w zawodowej służbie wojskowej przed dniem 2 stycznia 1999 roku.

Dalej, Sąd I instancji podniósł, że obszernie uargumentowane stanowisko kontestujące wskazany wyrok przedstawił również Sąd Apelacyjny w Rzeszowie w wyroku z dnia 16 listopada 2021 roku (III AUa 672/20, Legalis nr 2636965). Tym samym, powołana przez odwołującego wykładnia przepisów ustawy emerytalnej nie została przyjęta bezkrytycznie w orzecznictwie sądów powszechnych, czego przykładem są cytowane powyżej wyroki Sądów Apelacyjnych w Rzeszowie i w S. oraz najnowsze orzeczenie Sądu Najwyższego.

Sąd Okręgowy uznał, że przyjęcie wykładni postulowanej przez ubezpieczonego mogłoby zatem prowadzić do nieuzasadnionego różnicowania uprawnień świadczeniobiorców w ramach tej samej grupy (tj. żołnierzy zawodowych, którzy po raz pierwszy rozpoczęli pełnienie służby przed 1 stycznia 1999 roku), gdyż pośród tej grupy znajdują się zarówno osoby, które mają uwzględniony okres składkowy przed służbą w niewielkim wymiarze, takie które powyższy okres wykazały przed i po zakończeniu służby, jak też te, które nie mają uwzględnionego żadnego takiego okresu z uwagi na limitowany poziom wysokości podstawy wymiaru świadczenia, przy czym w odniesieniu do wszystkich tych osób opisana możliwość doliczania „cywilnego stażu emerytalnego” do algorytmu obliczenia wysokości emerytury wojskowej była in abstracto przewidziana prawem.

W tym stanie rzeczy Sąd Okręgowy uznał, że należy przyjąć kierunek wykładni zaprezentowany we wskazanej najnowszej uchwale Sądu Najwyższego, uznając, że przewidziany w art. 95 ust. 2 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych wyjątek od zasady pobierania jednego świadczenia, jest adresowany wyłącznie do żołnierzy, funkcjonariuszy służb mundurowych którzy po raz pierwszy zostali powołani do służby nie wcześniej niż w dniu 1 stycznia 1999 r. Adresatem tego wyjątku nie jest zatem odwołujący, który został powołany do służby wojskowej w dniu 25.09.1974 r.

Sąd I instancji zaznaczył przy tym, że naczelną zasadą prawa ubezpieczeń społecznych, jest nakaz ścisłej wykładni przepisów ją formułujących, a zarazem zakaz wykładni rozszerzającej wszelkiego rodzaju wyjątków.

W ocenie Sądu Okręgowego reguła wypłaty jednego świadczenia czerpie również swoje źródło w tym, że cały system ubezpieczeń społecznych opiera się nie tyle na zasadzie sprawiedliwości, co na zasadzie solidaryzmu społecznego, która zakłada m.in., że część użytkowników systemu ponosi wyższe ciężary składkowe niż być może zdoła zdyskontować w ramach pobierania świadczeń w sytuacji spełnienia się danych ryzyk ubezpieczeniowych (choroba, osiągnięcie wieku emerytalnego, itp.). Wówczas niewykorzystane środki zasilają pulę, która jest wydatkowana na innych beneficjentów systemu, również tych, którzy ze względu na sytuację materialną, nie byli w stanie odłożyć wysokiego kapitału.

Sąd meriti, uwzględniając pogląd zaprezentowany w ww. uchwale oraz dokonując wykładni językowej i systemowej przedstawionych powyżej regulacji prawnych, przyjął, że Z. D., chociaż nabył prawo do emerytury wojskowej, jak również emerytury z FUS z tytułu ukończenia powszechnego wieku emerytalnego, to jest uprawniony do pobierania wyłącznie jednego z tych świadczeń.

Tym samym Sąd Okręgowy uznał, że w przedmiotowej sprawie nie zostały spełnione przesłanki, umożliwiające odstąpienie od ogólnej zasady wypłacania jednego świadczenia. Zaznaczył, iż w realiach rozpatrywanego przypadku nie znajduje zastosowania przepis art. 95 ust. 2 ustawy, z racji tego, że ubezpieczony pozostawał w służbie wojskowej przed 2 stycznia 1999 r. i przyznane mu przez Wojskowe Biuro Emerytalne świadczenie nie zostało obliczone wedle zasad określonych w art. 15a albo art. 18e ustawy z dnia 10 grudnia 1993 r. o zaopatrzeniu emerytalnym żołnierzy zawodowych oraz ich rodzin. Z uwagi na to, że omówione wyżej przepisy odnoszące się do wyjątków od reguły wypłacania jednego świadczenia, jako regulacje szczególne podlegają wykładni ścisłej, a ich rozszerzająca interpretacja jest niedopuszczalna.

Kierując się powyższymi ustaleniami, Sąd Okręgowy na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. oddalił odwołanie Z. D. oraz na podstawie art. 102 k.p.c. orzekł o nieobciążeniu odwołującego obowiązkiem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego należnych stronie wygrywającej spór, zważywszy na skomplikowany pod kątem prawnym charakter sprawy, powodujący wątpliwości w orzecznictwie, które rozstrzygnął dopiero Sąd Najwyższy poprzez wydanie wspomnianej uchwały z dnia 15 grudnia 2021 r. Sąd Okręgowy uznał, że ubezpieczony wnosząc odwołanie mógł być subiektywnie przekonany o słuszności swoich żądań.

Z powyższym wyrokiem Sądu Okręgowego w Koszalinie w całości nie zgodził Z. D., który działając przez pełnomocnika, w wywiedzionej apelacji zarzucił mu:

1. naruszenie przepisów prawa materialnego przez jego błędne zastosowanie tj. art. 95 ust. 2 ustawy z 17 grudnia 1998 o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz.U. z 2021, poz. 291 ze zm.) w związku z art. 15a ustawy z 10 grudnia 1993 o zaopatrzeniu emerytalnym żołnierzy zawodowych oraz ich rodzin (t.j. Dz.U. z 2020, poz. 586 ze zm.), przez uznanie, że przepisów tych nie stosuje się do ubezpieczonego, ponieważ został on powołany do zawodowej służby wojskowej przed dniem 1 stycznia 1999 r. w sytuacji, gdy przepis art. 95 ust. 2 ustawy emerytalnej stanowi, że zasada wypłaty jednego świadczenia nie obowiązuje w przypadku, gdy wojskowe świadczenie emerytalne zostało obliczone według zasad określonych w art. 15a ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym żołnierzy zawodowych, a nie że zostało przyznane na podstawie art. 15a tej ustawy, czyli że ubezpieczony nie musiał spełniać kryterium podmiotowego określonego w tym przepisie w postaci powołania do służby wojskowej po dniu 1 stycznia 1999 r.;
2. naruszenie konstytucyjnej zasady równości określonej w art. 32 Konstytucji RP poprzez taką interpretację przepisu art. 95 ust. 2 ustawy z 17 grudnia 1998 o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz.U. z 2021, poz. 291 ze zm.) w związku z art. 15a ustawy z 10 grudnia 1993 o zaopatrzeniu emerytalnym żołnierzy zawodowych oraz ich rodzin (t.j. Dz.U. z 2020, poz. 586 ze zm.), która pozwala wypłacać dwa świadczenia jedynie niektórym osobom w ramach jednej grupy emerytalnej, w niniejszym przypadku jedynie niektórym emerytom wojskowym;
3. naruszenie art. 67 ust. 1 Konstytucji RP, który wskazuje, że obywatel ma prawo do zabezpieczenia społecznego po osiągnięciu wieku emerytalnego, przez taką interpretację art. 95 ust. 2 cyt. ustawy emerytalnej w związku z art. 15a ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym żołnierzy zawodowych, która nakłada na obywatela obowiązek zabezpieczenia społecznego i ponoszenia składek na zabezpieczenie społeczne, chociaż w momencie wnoszenia składek nie jest możliwe, aby składki miały jakikolwiek wpływ na świadczenia emerytalne ubezpieczonego

Mając na uwadze powyższe apelujący wniósł o:

1. zmianę zaskarżonego wyroku poprzez zobowiązanie Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w K. do podjęcia wypłaty zawieszony emerytury z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych w zbiegu z emeryturą z Wojskowego Biura Emerytalnego,
2. stwierdzenie, że organ rentowy ponosi odpowiedzialność za nieustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji,
3. zasądzenie od Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w K. na rzecz ubezpieczonego kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych za obie instancje, wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia uprawomocnienia się orzeczenia do dnia zapłaty.

Nadto pełnomocnik sformułował wniosek z tzw. ostrożności procesowej na wypadek nieuwzględnienia apelacji, o nieobciążanie ubezpieczonego kosztami zastępstwa procesowego strony przeciwnej.

W uzasadnieniu skarżący przedstawił szeroką argumentację na poparcie zarzutów apelacji.

W odpowiedzi na apelację Zakładu Ubezpieczeń Społecznych wniósł o jej oddalenie oraz o zasądzenie kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu apelacyjnym wg norm prawem przepisanych.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje.

Apelacja ubezpieczonego okazała się nieuzasadniona.

Sąd Odwoławczy uznał ustalenia Sądu Okręgowego i przyjął je jako własne, rezygnując jednocześnie z ich ponownego szczegółowego przytaczania w tej części uzasadnienia (art. 387 § 2¹ pkt. 1 k.p.c.), a także rozważania prawne, które skłoniły sąd pierwszej instancji do oddalenia odwołania od zaskarżonej decyzji, uznając je za trafne i nie naruszające prawa materialnego (art. 387 § 2¹ pkt 2 k.p.c.).

Przedmiotem kontroli, zarówno przed Sądem Okręgowym, jak i przed Sądem Apelacyjnym jest decyzja ZUS z 13.01.2021 r., a zatem spór sprowadza się do ustalenia, czy zasadnie Zakład Ubezpieczeń Społecznych zawiesił wypłatę emerytury powszechnej z uwagi na uprawnienie do świadczenia z Wojskowego Biura Emerytalnego.

Mając na uwadze argumentację ubezpieczonego, że po przejściu na emeryturę od 20 maja 2002 r. podjął pracę i w związku z tym były odprowadzane za niego do ZUS, należy wskazać, iż przewidziana w art. 32 ust. 1 Konstytucji RP i w art. 2a ustawy z dnia 13 października 1998 roku o systemie ubezpieczeń społecznych (t.j. Dz.U. z 2019 r. poz. 300) zasada równego traktowania wszystkich ubezpieczonych nie oznacza, że organ rentowy, czy sądy, mają orzekać wbrew obowiązującym przepisom prawnym. Przepisy, które legły u podstaw zaskarżonego rozstrzygnięcia - w tym art. 95 ust. 2 i art. 96 ustawy emerytalnej - korzystają z domniemania zgodności z Konstytucją RP. Domniemanie zgodności ustaw z Konstytucją RP rodzi zaś ten skutek procesowy, że dopóki w konkretnym przypadku nie zostanie ono wzruszone wyrokiem Trybunału Konstytucyjnego, dopóty przepis prawny ma moc wiążącą w obowiązującym w Polsce porządku prawnym (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 25 sierpnia 1994 r., sygn. I PRN 53/94, OSNAPiUS 1994, z. 11, poz. 179, Legalis nr 28781, wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 27 listopada 2000 r., sygn. II SA/Kr 609/98, Legalis nr 157637). Ponadto, przy zasadzie domniemania konstytucyjności obowiązującego przepisu/ ustawy, to na skarżącym podnoszącym zarzut naruszenia Konstytucji RP, ciąży powinność przedstawienia takiego wyводу prawnego, który wzbudziłby uzasadnione wątpliwości konstytucyjne. Oczywiście przy tym jest, iż nie będzie wystarczające powołanie jedynie poglądów na temat własnej sytuacji prawnej. Wynikająca z art. 32 ust. 1 Konstytucji RP zasada równości wobec prawa mogłaby zostać naruszona przez przepis rangi ustawowej wówczas, gdy przepis ustawy w różny sposób traktowałby podmioty znajdujące się w takiej samej sytuacji – posiadające cechę wspólną, a z taką sytuacją nie mamy do czynienia w niniejszej sprawie. Należy zwrócić uwagę, że przewidziana w art. 32 ust. 1 Konstytucji RP i w art. 2a ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych zasada równego traktowania wszystkich ubezpieczonych nie oznacza, że organ rentowy, czy sądy, mają orzekać zgodnie z wolą ubezpieczonego.

Nie sposób również podzielić argumentu apelacji wedle której, przedstawiona przez Sąd I instancji, w ślad za bogatym dorobkiem Sądów Apelacyjnych i Sądu Najwyższego orzekającym co do tego zagadnienia, wykładnia art. 95 ustawy emerytalnej, wobec określonej kategorii emerytów, w jakikolwiek sposób narusza wzorce konstytucyjne zawarte w art. 67 ust 1 Konstytucji RP (Obywatel ma prawo do zabezpieczenia społecznego w razie niezdolności do pracy ze względu na chorobę lub inwalidztwo oraz po osiągnięciu wieku emerytalnego. Zakres i formy zabezpieczenia społecznego określa ustawa). W tym kontekście należy powtórzyć jedynie to, co zasadnie podkreślił już Sąd I instancji, a mianowicie, iż stosunek ubezpieczenia społecznego nie jest stosunkiem cywilnoprawnym, opartym na równorzędności jego podmiotów i wzajemności (ekwiwalentności) świadczeń, lecz uregulowanym ustawowo stosunkiem publicznoprawnym opartym na zasadzie solidaryzmu, a wynikające z niego świadczenia stron tego stosunku nie są świadczeniami cywilnoprawnymi.

Reasumując, Sąd Apelacyjny w myśl jednolitego orzecznictwa uznaje, że prawo do otrzymywania jednego świadczenia z ubezpieczenia społecznego jest trwale usankcjonowane. Zarówno art. 95 ustawy emerytalnej, jak i analogiczny art. 7 ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym wojskowych wskazują, że ubezpieczony uprawniony do emerytury z FUS nie może jednocześnie pobierać emerytury wojskowej, mimo że spełnił warunki do jej nabycia, i odwrotnie. Skoro Zakład Ubezpieczeń Społecznych uznał, że ubezpieczonemu przysługuje emerytura z powszechnego systemu emerytalnego

oraz świadczenie z (...), to prawidłowo uczynił zawieszając wypłatę świadczenia z zaznaczeniem, że w celu podjęcia jej wypłaty należy złożyć oświadczenie o wyborze emerytury z ZUS bądź świadczenia z (...).

Mając na uwadze powyższe, Sąd Apelacyjny na podstawie art. 385 k.p.c. oddalił apelację ubezpieczonego, o czym orzekł w pkt I sentencji wyroku.

O kosztach, Sąd Apelacyjny orzekł na podstawie art. 98 § 1 k.p.c. zgodnie, z którym strona przegrywająca sprawę obowiązana jest zwrócić przeciwnikowi na jego żądanie koszty niezbędne do celowego dochodzenia praw i celowej obrony (koszty procesu), przy czym Sąd rozstrzyga o kosztach w każdym orzeczeniu kończącym sprawę w instancji (art. 108 § 1 k.p.c.). Do celowych kosztów postępowania należy, między innymi, koszt ustanowienia zastępstwa procesowego, który w sprawach o świadczenia pieniężne z ubezpieczenia społecznego przed sądem drugiej instancji wynosi 240 zł, zgodnie z § 10 ust. 1 pkt. 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (t. j. Dz. U. z 2018 r., poz. 265). Zatem, skoro oddalono apelację ubezpieczonego w całości, uznać należało, że przegrał on postępowanie odwoławcze w całości, a wobec tego, zasądzono od ubezpieczonego na rzecz organu rentowego zwrot kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu apelacyjnym – 240 zł (punkt II sentencji wyroku).

SSA Beata Górska